

Mészáros János

WEEKEND

[ELZÚGOTT MELLETTEM]

2021-09-17 | ELZÚGOTT MELLETTEM, NOVELLA

Kíváncsi vagyok, te mit csináltál volna a helyemben.

Képzeld el, hogy elmész két napra (egy éjszaka) a családdal egy régi barátok házába (odaadta neked a kulcsot, érezték otthon magatokat); domboldal, nagy nyitott kert, kút, hatalmas cseresznyefa, kaszáló, remek kilátás, érdekes alaprajzú, régi ház. Nincs is több lakóház a környéken. Az út mellett további kertek sok a gyümölcsfával, ezeket kerítés védi. Odébb az erdő. A barátok ragaszkodik a nagy üres térségekhez, nála kerítés nincs, „a termés mindenkié, a föld pedig senkié”, idézi, ha kérdezik, hogy miért. Igazi táborhely, nevettek. Berendezkedtek, kezditek otthonosan érezni magatokat. Nem volt valami kellemes az utazásokat, a valószínűtlenül sok csomag, a vonat húsz percet vesztegelt egy éktelen napraforgótábla mellett, a hőség, lekéstétek a csatlakozást, másfél órát vártatok egy kopár, kihalt buszállomáson (vízcsap legalább volt). Most azt gondolod, megérte. A gyerekek kint akarnak aludni, sátorban, majd fel kell állítani (neked!), de most még az árnyékos tornácon üdögéltek. Ráérték, nem kell sehova sietni. Hosszú idő után először csend van (a buszállomáson is csend volt, de ez most más). A kicsi lepkéket kerget a kaszálón, néha sikerül megfognia egyet, reménykedsz, hogy egyik sem védett. Az ilyen fiús dolgokat szereti, nem neveled elég lányosan, mindegy. Azt gondolod, ha kisebb-nagyobb zökkenőkkel is, de mindent meg tudsz oldani egyedül (szülőként igazából eddig is egyedül csináltál mindent, kivéve az olyasmiket, mint tűzrakás, sátorállítás), az anyád kérjen bocsánatot. Majd készítesz fotókat, hogy lássa.

ezt itt nem lehet

Ami ezután történik, arra egyáltalán nem vagy felkészülve. Gyerekcsapat érkezik, gyanúsan sok cucc van náluk. Mint egy megszálló hadsereg. A kert elejében fekvő hosszú, kivágott fatörzsre, meg aköré, összevissza a fűbe telepednek le. Uzsonnáznak. Hangosak, mint a gyerekek. Biztosan nem tudják, nem vették észre, hogy ez egy magánkert. Mind többen végeznek az evéssel, szertekószálnak. A gyerekeid kerülgetik őket, milyen aranyosak, végül még sincs barátkozás. Néhány fiú körbepisili az egyik szénaboglyát. Egy tanár (van három vagy négy, nem egyértelmű, egyikük talán ifi) kiabál velük. Lehet, hogy most kapott észbe? Majd az egész társaságnak mutogat a kaszáló két legtávolabbi sarka felé. Előkerül egy vödör is, fehér por van benne és egy homokozólapát. Klórmész? Nagy csapat lány indul az egyik mutatott irányba. Most tervszerűnek látszó nyüzsgés

kezdődik, lassan megértesz mindent. Három sátrat állítanak fel a kaszáló aljában: ebből kettő nagy katonai lakósátor és van egy nyitott oldalú, talán ebédlőnek vagy közösségi sáturnak neveznéd. Felvesznek még egy kisebb sátrat följebb, oda pakolnak be a tanárok. Már érted, lánysátor, fiúsátor, igen, az előbb a pisilőhelyeket jelölték ki a lányoknak és fiúknak, a klórmeszet a budihoz készítik ki. Elkéstél, nem szóltál nekik időben, hogy ezt itt nem lehet. Gyávaságból, vagy komolyan azt hitted, hogy megoldódik magától?

Szabályos tábori élet kezdődik. Részben teljes káosz, részben szervezett tevékenység. Néhányan lepkére, szöcskékre (sáskákra?), bogarakra vadásznak a kaszálón; lányok és fiúk vegyesen, megfejthetetlen szabályok szerint labdáznak, percenként ordítva összevesznek, de nem hagyják abba. Néhány lány hangosan, de érthetetlenül duruzsol, néha visítva felkacag; valamiért azt gondolod, hogy a gyerekeiden nevetnek, de talán csak túlérzékeny vagy. Mások megszállják a cseresznyefát: a termés mindenkié. Bemész a házba, ideje kipakolni, fölöslegesen cipeltétek a sátrat, hoztatok egy óriási szalonnát, utálod, de a gyerekeknek megígérted, hogy sütni fogtok. Már

hosszú ideje nem szóltatok egymáshoz. A gyerekeken látod, hogy tanácstalanok, de úgy csinálnak, mintha tényleg csak a tornácon akartak volna olvasgatni, rajzolgatni. Alig néznek a táborozókra. Kint egy csapat már krumplit pucol, hagymát vág, ágakat hordanak az erdőből, tüzet raknak ott, ahol ti akartatok este szalonnát sütni. Új elem: zene. Az eddigiek alapján számítottál rá. Mintha tudnák, hogy ha van dolog, amivel biztosan meg lehet ölni, az az ipari popzene. Egyébként rádió, a zenék szünetében harsány, viccesnek szánt beszélgetés megy. Közben állandó ordítózás, egyre vadabb a játék, veszélyes, csak idő kérdése, hogy mikor esik baja valamelyiküknek... Közbe kellene lépni. Gyávának érzed magad, de: gyerekekkel kiabálj, más gyerekét neveld? A tanárok külön beszélgetnek a sátruknál, nem szólnak bele semmibe, csak néha valamelyikük intézkedik a főzéssel kapcsolatban. Beszorultatok a házba, már a tornácon ülni is olyan, mintha leselkednétek. Semmi sincs úgy, ahogy tervezted. Tanakodsz a gyerekekkel, mi legyen. Ők persze azt szeretnék, ha megmondanád nekik, hogy menjenek el. Nem akarnak hazamenni, és talán nem is megy már busz. Azt gondolod, türelmesnek kell maradnod, mást úgy sem tehetsz. Talán, ha húsz percig bírod, amikor elkezdik a zene hangerejét állítgatni, hol üvölt, hol lehalkul, hogy aztán megint üvöltsön. Elönt a méreg. Elszánod magad, a tanárok sátrához mész, közben az jut eszedbe, hogy mióta megjöttetek, most jársz először a kaszálón. Igyekszel határozott maradni. A tanárok közül ketten bent vannak a sátorban, csak a lábuk lóg ki. Mit csinálhatnak, gondolod, és valamiért mérges leszel rájuk. A sátor előtt rövid, őszes hajú tanárnő. Valójában nem lehet sokkal idősebb nálad. Miért maszkírozza magát valaki ennyire funkcionálisra, szürkére. Sokkal jobban nézel ki nála, gondolod. Apró győzelem. Jó napot! Köszönsz. Jó estét! Javít ki. Most magad számára is idegen szavakat mondasz: Ez itt magánterület, el kell innen menniük. Különben kénytelen vagyok hívni a rendőrséget. Hogy hívnád? Sohasem hívtad még. Azt sem tudod, hogyan kell. Egész határozottra sikerült, nem is remegett a hangod. Azt megtiltom! Mondja a tanárnő ellentmondást nem tűrő hangon. Láthatóan mérges és értetlen. Ekkora otrombaságot mondtál volna? Valamit nem vettél észre, amiről mindenki tud, csak te nem? Szinte megijedsz. Biztos olyan gyerekek vannak itt, akikben az a közös, hogy sérültek, nagy traumák érték őket, bűnözők gyerekei (azért ilyen kis elvetemültek!), mindennapos vendég volt náluk a rendőrség..., vagy csak

simán szerencsétlenek (vagy betegek?), akiknek már csak a rendőrség hiányozna. Őket minden más jóézésű ember beengedi a kertjébe, még büszke is, ha segíthet. A tanárnő már nem foglalkozik veled, elmegy, intéz valamit. Teljes kudarc.

nem készültél fel

A gyerekeknek meg sem próbálsz elmagyarázni, ez van, nem fognak elmenni. Eddig alapvetően megértőek, rendesek, egy átlagos napon többet veszekedtek, mint ma. Kint közös éneklés, hangos

vacsora, majd megint közös éneklés, nem túl jó dalokat, de egész szépen énekelnek. Utána megint zene, a DJ az elmúlt ötven év legközhelyesebb slágereiből válogat, de legalább nem rádió. Egy kicsit megértőbb vagy velük, magad is csodálkozol. Éjfélre elcsendesednek. A tanárok bírják legtovább, kedélyesen beszélgetnek a sátruk előtt. A cigaretták fel-felpirosuló fénye a sötétben, ismered a látványt régről. Csak most jut eszedbe, hogy felhívhattad volna a barátotokat. Csak így, többes számban tudsz róla beszélni, közös barát, a közös baráti körből, nem tudod, hogy most így külön-külön a barátotok-e, vagy csak az egyikőtöké, barátságból adta-e ide a házat neked meg a gyerekeknek, vagy szánalomból. Pedig talán tudott volna valamit csinálni. Reggel első dolgod lesz, hogy telefonálsz neki. Közben ti megsütitek a szalonnát a konyhában, serpenyőben, a kicsinek így is ízlik. Még társasoztok is. Úgy érzed, mintha valami menedékházban lennétek, kilépni nem lehet, mert tombol a hóvihár, de bent minden biztonságos, meleg, barátságos. Mínusz a kinti zene. Örülsz, hogy nincs kintalvás. Ott nyestek jönnek ilyenkor, rókák, néha vaddisznók is (vagy azok nappal jönnek?). A gyerekek kiharcolják, hogy ne kelljen fürödni, mondván, úgy sem lettek koszosak. A fogmosáson kirobban egy kis vita, mintha nem beszéltétek volna meg számtalanszor, hogy anélkül nincs lefekvés. Ez még elsimul. De már közel a mélypont. A gyerekek nem akarnak a vendégszobában aludni. Kinézték maguknak a hálósobát a tetőtérben, ahova létrán kell felmászni. Ha te nem akarsz velük menni, aludhatsz nyugodtan egyedül a vendégszobában, mondják. Kintalvásról volt szó, nem gondoltad végig, nem készültél fel. Az egész házat úgy használhatjátok, mint a sajátotokat, kivéve azt a szobát. Az az ő szerelmi szentélyük, ezt mindenki tudja, amióta csak megvették ezt a házat. Csak az övék. Mindenki másnak tilos. Olyan intenzitású veszekedés kezdődik, amit szégyellni fogsz életed végéig. Elvtelen alkudozással

vegyes vádaskodás, zsarolás és fenyegetés, hosszú, kilátástalan vita. Előadod mindazt, amit egy szülőnek még szorongatott helyzetben sem lenne szabad. A kicsi zokog. A fiú szónokol. Ti vagytok a legrettenetesebb, legnyomorultabb család a világtörténelemben. Gyáva vagy, soha nem derülne ki, hogy ott aludtatok. Hiába magyarázod, hogy nem az számít, hogy megtudják-e, ez is csak a gyávaságod bizonyítéka lesz. Előkerülnek olyanok, hogy nálatok nem lehet normális zenét hallgatni, normális filmeket nézni, nincs kocsitok, szelektálni kell otthon a szemetet, nem mentek akvaparkba. (A kinti gyerekek persze boldogok, nekik ez mind megadatik. Érvelsz, hogy ez egy nomád tábor, hideg kútvízzel mosakodnak, a hátukon viszik az összes cuccukat, mint a csiga, felmutatnak valamit azért, hogy ezt a szar zenét hallgathassák.) Agyonvernéd őket, ők pedig felkészültek, hogy csomagolnak, a nagyihoz költöznek, vagy akár az apjukhoz, ha végre kirúgja az új nőjét. Viszlát! Sok szerencsét hozzá! Idegesít a barátotok is ezzel a szerelmi szentéllyel. Azért üvölsél a gyerekeiddel, mert ők itt szoktak dugni. Jó, tisztában vagy vele, mire való egy hitvesi hálószoba, de ez itt annyira hangsúlyozott. Nyálás. Igazából mindig is zavart. Lassan mégis béke lesz, kifáradtok. A vendégszobában duzzogtok. Győztél, a saját gyerekeidet sikerült legyűrnöd. Azért van esti mese, a fiú is hallgatja. A táborozókról egy szó sem esik. Hamar elalszanak. Csak te nem. Feldúlt vagy az egész naptól, a kintiektől. Fantáziálsz. Ha a barátotok látná, ami itt van, kőfalat építene lőrésekkel, onnan lehetne csúzlival lövöldözni, ha valakinek még mindig eszébe jutna erre kirándulni. Próbálsz elképzelni, mit léptél volna, ha a házba is bejönnek. Keseregsz, hogy megcsinálják, amit te akartál, de ordenáré módon, és nagyban. Igaz, te képtelen lennél egy ilyet megszervezni. Ilyenek mennek a fejedben cifrázva, variálva. Meg az is, hogy annak idején te vitted a csellót, ő meg a hegedűt, mindenki a saját hangszerét, sosem segített, azzal viccelt, hogy ebből is látszik, melyikőtök az erősebb, ezen akkor neveltél. Mire számítottál? Azt hiszed, átvirrasztod az éjszakát, onnan tudod, hogy mégis aludtál valamennyit, hogy felébredsz.

Reggel zenés ébresztő, legalábbis így hívták a te idődben, ezek a rettenetes rítusok nem szoktak változni (egyébként most is rádió, kihangosítva). A gyerekeid simán átalusszák, pedig most hallgathatnák a normális zenét... Otthonos tábori élet. Nyolc után felhívod a barátotokat, ismerteted a helyzetet. A kelleténél lazábban adod elő, mintha épp csak informálnád. Igen, mondja, évek óta ilyenkor szokott jönni egy vándortábor, semmit sem lehet csinálni velük. A macska napokra eltűnik, úgy fél. (Milyen macska?) Rettenetesen sajnálja, hogy így jött ki, nem számított rá, hogy éppen most jönnek. Ne aggódjak, csak egy éjszakát szoktak maradni, nemsokára indulnak tovább. Szóval nem épít kőfalat lőrésekkel, gondolod. Egy kicsit megnyugtat az információ, hogy nem maradnak. Oda kell érniük, hogy este már valaki másnak keseríthessék az életét. Egyelőre a program látszólag véget nem érő reggelizés, ami valahogy mégis véget ér. Váratlanul elhallgat a zene, szedelőzködnek, most tényleg nagy összhangban dolgoznak, igazi hangyatársadalom (vagy a méhek ilyen szervezettek?). Azért eltart egy jó óráig, mire úgy látod, már összepakoltak. De még nem indulnak. Valami vetélkedőféle kezdődik, ami határtalanul vicces lehet, mert mindenki fuldoklik a röhögéstől. Aztán ennek is vége lesz valahogy. Még egy kis

éneklés. Persze. Kihagyhatatlan. Részben az esti dalok. Szemétszedés. Még szép! Most leülnek a kivágott fatörzs környékén, mint amikor érkeztek. Keretes szerkezet. Eligazításféle lehet, az őszes hajú tanárnő beszél nyomasztóan sokáig, a gyerekek csendben hallgatják, bár azért megy a mozgolódás rendesen. A te gyerekeid most ébrednek, kérdezik, hogy mi ez, mi történt. Kontextus nélkül tényleg bármi lehet. Találgatod, hogy miről van szó, talán most osztják le, hogy kik viszik a közös cuccokat ezen a szakaszon, valami ilyesmi. Hihetetlen, de elindulnak, arra, ahonnan jöttek. Nem firtatod, hogy miért, biztos jó okuk van rá. Néhányan idenéznek a ház felé. Most végül ismerősök voltak? Együtt töltöttétek ezt az időt. Inkább szomszédok... a kellemetlen fajtából. Úgy látod, a kicsi tétován integet nekik. Ez végtelenül elszomorít. Hagynak három nagy szemeteszsákot. Kimentek rendbe rakni a kertet, de igazából nincs sok dolgotok. A budit nem mered megnézni. A gyerekek nagy kedvvel gereblyéznek, értelmezni próbálsz: újra birtokba veszik a kaszálót. Ebéd a szabadban, piknikezve. Ennyi erővel kimehettetek volna aznap valami rétre, a Hármashatárhegyi repülőtérré vagy csak a Filozófusok kertjéhez. Mindegy. Kihasználjátok az időt, maradt bő egy órátok, aztán pakolás, nem szalaszthatjátok el a buszt, ami még biztosan eléri a csatlakozást. Arra gondolsz, milyen kínosan hosszú volt ez a történet, miközben a hétvége (a ti időtök) mintha egy rövid pillanattá zsugorodott volna, úgy suhant el. Gyorsan készítesz néhány fényképet. Megtapadt egy dallam a rádióból, ez megy most a fejedben végtelenítve, leállíthatatlanul. Nem tudod, hogyan bírod ki a hazautat.

kép | shutterstock.com